30 Οκτωβρίου 2022

Τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς (Λουκ. ιστ΄ 19-31) (Νικολόπουλος Ἱερώνυμος Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Τυρνάβου)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Κατεστημένη νοοτροπία, ἐπιβεβλημένο πίστευμα, χαλκευμένο δόγμα εἶναι ἡ κρατοῦσα θεώρηση ὅτι ὁ ἄνθρωπος γιά νά εἶναι εὐτυχισμένος πρέπει νά εἶναι καί πλούσιος. Γι' αὐτό καί ἡ ὅποια καλλιέργεια τῶν ἐπιθυμιῶν, ἡ ὅποια προπαγάνδα ὑπέρ ἑνός συγκεκριμένου τρόπου ζωῆς, σέ αὐτό κατατείνουν, δηλ. στό κυνήγι τοῦ πλούτου, σέ μιά ἀκατάπαυστη καί ἀκόρεστη προσπάθεια ἀπόκτησης ὑλικῶν ἀγαθῶν, στήν ὑποταγή τῆς ζωῆς στό στενό καί ἄκαρδο τῆς ὕλης. Ἀκόμη κι ὅταν ἡ φιλοσοφική ἐνασχόληση καταλήγει στήν ὑπεροχή τοῦ νά εἶσαι ἀπό τό νά ἔχεις, ἡ πρακτική φιλοσοφία καί ἡ ἰδεοληψία πού κυριαρχοῦν στήν καθημερινότητα ἀντιστρέφουν τό συμπέρασμα καί παραδέχονται τήν ὑπεροχή τῶν ἀποκτημάτων ὡς βαρύνουσας σημασίας στίς ἀποφάσεις τῶν ἀνθρώπων.

Τελικά, διαπιστώνεται μέ θλίψη πόσο, παρά τίς περί τοῦ ἀντιθέτου μεγαλόστομες διακηρύξεις, ὁ ἄνθρωπος ἐξακολουθεῖ δέσμιος τῶν ὑλόφρονων διαθέσεών του ν' ἀπεμπολεῖ τήν ἴδια του τήν ἐλευθερία καί νά προδίδει ἀρχές, ἀξίες, ἰδανικά ὅπως ἡ δημοκρατία, ἡ ἀλληλεγγύη, ἡ δικαιοσύνη, στό ὄνομα οἰκονομικῶν προταγμάτων, οἰκονομικῶν «ἀναγκαιοτήτων καί προτεραιοτήτων», ὑπηρετώντας ἕνα σύστημα πού, ἐνῶ τοῦ τάζει, καταλήγει μόνον νά τόν διατάζει...

Ἀπό τόν βύσσο στήν ἄβυσσο

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή, λές καί εἰπώθηκε προφητικά γιά τή δική μας ἐποχή, ἔρχεται νά βάλει τά πράγματα στή θέση τους. Καί ξεκινᾶ ἀπό τήν ἀναίρεση τοῦ πιστεύματος ὅτι βασική προτεραιότητα καί ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιά τήν εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ πλοῦτος. Μιλᾶ γιά τόν ἀνώνυμο πλούσιο καί τόν φτωχό Λάζαρο, ὄχι γιά νά κατακρίνει τόν πλοῦτο ἤ νά ὑποτιμήσει καί καταδικάσει τούς πλουσίους, ἀλλά γιά νά καταδείξει ποῦ καταντᾶ τόν ἄνθρωπο ἡ ἐσφαλμένη θεώρηση τῆς ζωῆς καί ἡ ὑποταγή σέ θελκτικές, πλήν αὐτοκαταστροφικές ἐπιθυμίες. Ἔτσι, στόχος τῆς παραβολῆς καθίστανται ὅλοι, πλούσιοι καί φτωχοί, ὅταν ἐνεργοῦν ἔχοντας ὡς ἀπόλυτη προτεραιότητά τους τήν προσήλωσή τους στά ὑλικά ἀγαθά, ἀσχέτως τοῦ ἄν τά ἔχουν ἀποκτήσει.

Τό Εὐαγγέλιο ὑπάρχει γιά νά διατρανώνει τήν Ἀλήθεια, νά κηρύττει ὅ,τι τό ἀψευδές στόμα τοῦ Χριστοῦ μας, ἀποκάλυψε στήν ἀνθρωπότητα ὡς γνώση

ὑπερφυά, πού κατατείνει στήν ἐλευθερία καί ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στή σωτηρία. Γι' αὐτό καί ἀναφέρεται στόν βύσσο τοῦ πλουσίου, τό πολυτελές δηλαδή μεταξωτό ροῦχο πού φοροῦσε κάτω ἀπό τήν πορφύρα, γιά νά τό σχίσει καί ν΄ ἀποκαλύψει τήν ἄβυσσο πού αὐτό καλύπτει. Ὅλοι θαύμαζαν τόν βύσσο, ὅλοι θαμπωμένοι προσκυνοῦσαν ἐκεῖνον πού τόν φοροῦσε, σ' ἕνα ἀνελεύθερο, παράλογο καί ὑποκριτικό προσκύνημα. Διότι κανείς δέν ἐκτιμοῦσε ἐκεῖνον πού φοροῦσε τόν βύσσο, παρά μόνο γιά τόν βύσσο.

Στήν ἄβυσσο ὁ πλούσιος βασανίζεται ἀπελπιστικά. Καί τοῦτο διότι τίποτε ἀπό τά ὅσα εἶχε ἀφιερωθεῖ δέν τόν συνοδεύει στήν αἰωνιότητα. Καί τότε στρέφεται σ' ἕναν ἄλλον πλούσιο, τόν Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶχε τελείως ἄλλη θεώρηση γιά τόν πλοῦτο, ἄλλες προτεραιότητες καί ἄλλες ἐπιθυμίες στή ζωή του. Κι ὁ πλούσιος Ἀβραάμ διδάσκει ὑποθῆκες ζωῆς, οἱ ὁποῖες στόν μέν πλούσιο τῆς παραβολῆς εἶναι πλέον περιττές, ἱκανές μόνον νά ἀποστομώνουν τήν ὅποια διεκδίκησή του, γιά ἐμᾶς ὅμως, πού ἀκόμη ἀγωνιζόμαστε στόν στίβο τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀποτελοῦν ὁδοδεῖκτες στήν πορεία μας γιά μιά ζωή ἀληθινή, γνήσια καί οὐσιαστική.

Τό ἀνεκτίμητο θαῦμα τῆς Ἁγίας Γραφῆς

Σέ μία ὄψιμη ἐπίδειξη ἐνδιαφέροντος ὁ πλούσιος παρακαλεῖ τόν Ἀβραάμ νά στείλει τόν Λάζαρο πίσω στή ζωή αὐτή, γιά νά προειδοποιήσει τά ἀδέλφια του πού ζοῦσαν παρόμοια, ἀσήμαντη ζωή. Θαυμαστό τό ὅτι ἐπιμένει ν' ἀντιμετωπίζει τόν Λάζαρο ὑποτιμητικά, ὡς δεχόμενο ἐντολές μέ τήν ὑποχρέωση νά τίς ἐκτελέσει. Ἐξίσου θαυμαστό τό ὅτι ἀμέσως «ἀνακάλυψε» τόν τρόπο γιά νά βοηθήσει τ' ἀδέλφια του, πού δέν εἶναι ἄλλος ἀπό ἕνα θαῦμα. Στό σημεῖο αὐτό χρειάζεται πολλή προσοχή.

Θαύματα συμβαίνουν κατά τή θεία βούληση, ὄχι γιά νά ἐξυπηρετηθοῦν χρησιμοθηρικά ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά γιά νά ἐξυπηρετηθεῖ τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Καί πάλι ὅμως, ἐνεργοῦνται ἔτσι πού νά μήν ἀναιροῦν τήν ἀνθρώπινη ἐλευθερία. Ὅποτε ὁ Χριστός μας ἔκανε ἐπί γῆς κάποιο θαῦμα, τό ἔκανε χωρίς νά ὑποχρεώνει, ἀφήνοντας πολύ χῶρο στήν ἀμφισβήτηση καί μέ κύρια ἐπιδίωξη νά πείσει ἑλκύοντας πρός Αὐτόν, καί ὄχι ἐκβιάζοντας πρός Αὐτόν. Τώρα λοιπόν, πού ὁ πλούσιος διεκδικεῖ τόν ἐντυπωσιασμό τοῦ θαύματος γιά νά πιεστοῦν καί νά πειστοῦν τ' ἀδέλφια του, πολύ φυσικά ὁ Ἀβραάμ τό ἀρνεῖται, γιατί ὁ Θεός εἶναι ὁ μόνος πού δέν χειραγωγεῖ τήν ἀνθρώπινη ἐλευθερία.

Ἀντίθετα, ἐπικαλεῖται τό διαρκές θαῦμα πού ἔχει χαρίσει ὁ ἅγιος Θεός στόν ἄνθρωπο καί πού δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τόν αἰώνιο λόγο του, ὅπως ἔχει ἀποτυπωθεῖ σ' ἕνα βιβλίο πού δέν τό ἔγραψε ἕνας ἀλλά πολλοί, σέ διάφορες περιόδους καί μέ

διαφορετικές συνθῆκες, πού ὅμως ὅλα του τά κεφάλαια διηγοῦνται σ’ ἕναν θαυμαστό συντονισμό ἕνα καί μόνο πράγμα, τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο καί τή μέριμνά του γιά τήν κατόρθωση τῆς ἁγιότητας. Κι ἄν οἱ ἄνθρωποι πραγματικά ἐνδιαφέρονται καί ψάχνουν τήν ἀλήθεια γιά νά τή ζήσουν ὡς ὑπόθεση ζωῆς, τότε «ἔχουσι Μωϋσέα καί τούς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν». Μέ ἄλλα λόγια, τό θαῦμα πού ὑπάρχει γιά νά συγκλονίζει τόν ἄνθρωπο καί νά τόν κατευθύνει στή χάραξη τῆς δικῆς του πορείας ζωῆς, λέγεται Ἁγία Γραφή, ὑπάρχει γιά νά τή μελετᾶμε καί νά συμμορφώνουμε στά δικά της κριτήρια τή σύνολη ὕπαρξή μας. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr